

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200397
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7822200397.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: L. D., T. XX.XX.XXXX, H. D. M., Y. XXXX/XX, o zaplatenie 1.534,64 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 17. augusta 2022 sp. zn. 1Csp/15/2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 17. augusta 2022 č.k. 1Csp/15/2022-95 vo výroku II., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov konania.

Žalovanému sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 17. augusta 2022 č.k. 1Csp/15/2022-95 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 884,56 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 884,56 € od 13.10.2020 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 15,28 % (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.534,64 € s príslušenstvom a náhrady trov konania.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že dňa 21.03.2018 bola medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., v právnom postavení veriteľa a žalovaným, v právnom postavení dlžníka, uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. 51427833154, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500 € za nasledovných podmienok: druh úveru spotrebný úver na čokoľvek, úroková sadzba fixná do splatnosti 19,50 % p.a., výška úrokovej sadzby po zľave 18 % p.a., výška splátky 97,24 € mesačne k 18. dňu v kalendárom mesiaci, výška poslednej splátky uvedená v splátkovom kalendári, počet splátok 18, splatnosť prvej splátky 18.05.2018, konečná splatnosť je 18.10.2019, RPMN 19,83 %, celková čiastka 1.750 €. Výzvou zo dňa 04.05.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 04.05.2020 je pohľadávka splatná v celom rozsahu, žalovaný je v omeškaní so splácaním dlhu viac ako tri mesiace a výška pohľadávky je 1.413,20 €. Zároveň bol žalovaný upozornený na možnosť postúpenia pohľadávky tretej osobe. Daná výzva bola žalovanému doručená dňa 11.05.2020. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0745/2020/CE zo dňa 12.10.2020, pričom oznámenie o postúpení pohľadávky bolo zasielané žalovanému dňa

20.10.2020; pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1.534,64 €, z toho istina 1.062,67 €, riadne úroky 383,62 € a úroky z omeškania 88,35 €.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 151 ods. 1 CSP, § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a/, c/, d/ zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri službách na diaľku, zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon č. 266/2005 Z.z.), § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, 4, 16, 17, 19, 20, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Za nesporné považoval uzavretie zmluvy o úvere a poskytnutie sumy 1.500 €. Súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú pri posudzovaní treba podrobiť kontrole podľa úpravy v Občianskom zákonníku a zákona o spotrebiteľských úveroch.

6. Súd sa zaoberal otázkou, či uplatnená pohľadávka nie je premlčaná s poukazom na § 54a OZ, ktorú skúmal ex offo, a mal preukázané, že žalovaný sa prvýkrát dostal do omeškania so splátkou splatnou 18.12.2018, premlčacia doba tak začala plynúť 19.12.2018 a uplynula 04.03.2022. Do uvedenej lehoty bolo započítaných 76 dní v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27.03.2020 do 30.04.2020 a 41 dní od 19.01.2021 do 28.02.2021). Nakoľko žaloba bola na súd podaná 17.02.2022, nárok bol uplatnený včas. Zároveň súd skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a či je daná aktívna vecná legitimácia žalobcu. Súd dospel k záveru, že pohľadávka ku dňu postúpenia bola splatná, nakoľko celkový úver nadobudol splatnosť 18.10.2019. Následne právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy a upozornil ho na možnosť postúpenia pohľadávky, pričom doručenie výzvy bolo preukázané. Na základe uvedeného mal za to, že je daná aktívna legitimácia žalobcu v spore. Po posúdení obsahových náležitostí uvedených v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky náležitosti v súlade so zákonom, a preto nenastala zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

7. Súd sa zaoberal aj tým, či právny predchodca žalobcu postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, a teda, či riadne zisťoval a preveroval jeho bonitu. Súd mal za to, že žalobca v konaní dostatočným spôsobom nepreukázal, že by boli naplnené podmienky zákona č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že by bol s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z.z.. Zo žiadnych dokumentov doručených súdu nevyplývalo, že by žalobca akýmkoľvek spôsobom skúmal alebo overoval príjmy a výdavky žalovaného súvisiace najmä s jeho bežnými životnými nákladmi. Z predložených dôkazov nevyplývalo, že by právny predchodca žalobcu zisťoval príjmy, výdavky a rodinný stav žalovaného, ako jediný dôkaz na preukázanie skúmania bonity žalovaného žalobca predložil report SRBI, z ktorého vyplývajú finančné záväzky žalovaného. Žalobca tvrdil, že príjem žalovaného bol overený na základe potvrdenia o výške príjmu a banka akceptovala príjem vo výške 420 €, avšak túto skutočnosť nepreukázal. Navyše žalobca nepreukázal, že by overoval aj iné výdavky žalovaného súvisiace s bežnými životnými nákladmi. Na základe uvedeného mal za to, s poukazom na § 11 ods. 2 veta druhá zákona č. 129/2010 Z.z., že predmetná zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu žalobcovi vznikol nárok na vrátenie sumy 1.500 € a keďže žalovaný na úver zaplatil sumu 615,44 €, žalobcovi priznal nárok vo výške 884,56 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. S poukazom na ust. § 517 ods. 1,2 OZ a § 3 nar. vl. SR č. 87/01995 Z.z. priznal žalobcovi nárok na príslušenstvo, a to úrok z omeškania vo výške 5% ročne z priznanej sumy 884,56 € od 13.10.2020 (dňom nasledujúcim po dni postúpenia pohľadávky na žalobcu) do zaplatenia. Nad prisúdený rozsah nároku bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1,2 CSP a konštatoval, že žalobca mal úspech v spore v rozsahu 57,64%, žalovaný mal úspech v rozsahu 42,36%. Preto žalobcovi priznal pomernú náhradu trov konania vo výške 15,25%.

10. Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu (výrok II.) podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu aj v časti

zaplatenia sumy 650,08 € s príslušenstvom, prípadne v napadnutom rozsahu rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Po citácii ust. § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere konštatoval, že pokiaľ veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným z vyššie uvedených spôsobov, t.j. na základe údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave alebo prihladením na údaje z príslušnej databázy alebo registra, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak však veriteľ posudzoval bonitu aspoň jedným z týchto spôsobov vymedzených v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností, nakoľko zákonodarca v právnej norme uviedol slovo „alebo“. V tomto konkrétnom prípade bol dopyt vykonaný v deň podpisu zmluvy a bonita bola vypočítaná správne, teda na základe výsledkov z databázy banky. Postupca overoval úveryschopnosť žalovaného prostredníctvom verejne dostupných registrov, čo žalobca preukázal aj výpisom zo systému evidencie postupcu ohľadom lustrácií úverového registra žalovaného a v žiadnom prípade sa nestotožňuje s vyhodnotením dôkazov zo strany súdu, ktorý uviedol v bode 40 rozhodnutia, že žalobca túto skutočnosť nepreukázal. Uvedený dôkaz podľa názoru žalobcu jednoznačne preukazuje, že postupca preveroval úveryschopnosť žalovaného v deň podpísania zmluvy, t.j. dňa 21.03.2018. Ohľadnúc od uvedeného žalobca poukázal aj na to, že žalovaný nepoprel ani jedno z tvrdení žalobcu ohľadom skúmania bonity a bol v konaní po celý čas pasívny. Žiadnym spôsobom nerozporoval tvrdenia uvedené žalobcom ohľadne bonity, na základe čoho je nutné skutkové tvrdenia žalobcu považovať za nesporné. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/349/2019 z 28.10.2020, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie pochybil už v tom, že bez akejkoľvek procesnej nevyhnutnosti vyvolanej, či už popretím skutkových tvrdení žalobcu, namietaním existencie alebo obsah ním predložených listinných dôkazov alebo uplatnením prípadných iných prostriedkov procesnej obrany žalovaným, teda dá sa povedať z vlastnej iniciatívy spochybnil rozhodujúce tvrdenia žalobcu. Neuvedomil si však pritom dostatočne razantne, že ani procesné ohľady, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva, neznamenajú úplné vylúčenie základných atribútov kontradiktórneho konania, medzi inými tiež následku nepopretia skutkových tvrdení žalobcu, ktorý je nastúpenie domnienky ich nespornosti a jednak, že procesná ochrana spotrebiteľa musí nadväzovať na podstatu spotrebiteľského hmotného práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami a závadnými výrobkami. Žalobca tvrdí, že postupca bonitu žalovaného riadne skúmal, pričom toto tvrdenie bolo počas celého konania medzi stranami sporu nesporné. Zároveň žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/45/2020 z 22.10.2020, z ktorého rovnako vyplýva to, že ak skutočnosti v konaní neboli sporné, súd dokazovanie v týchto skutočnostiach nevykonáva. Žalobca má za to, že neboli splnené podmienky hrubého porušenia povinností, nakoľko si právny predchodca žalobcu preukázateľne a nesporne svoju povinnosť preveriť dlžníka v registroch splnil. Následne žalobca poukázal na ďalšie rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, a to uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2021 z 25.11.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/43/2020 z 27.05.2020, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/233/2019 zo dňa 11.06.2020, uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoCsp/3/2020 z 27.05.2022, z ktorých vyplýva záver, že o nesporných skutočnostiach nie je potrebné vykonávať dokazovanie.

12. Odvolanie žalobcu bolo žalovanému doručené dňa 26.10.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

14. Rozsudok vo výroku, ktorým súd čiastočne vyhovel žalobe žalobcu v rozsahu sumy 884,56 € s príslušenstvom (výrok I.) nebol napadnutý odvolaním žalovaného, ako osoby oprávnenej podať odvolanie, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

15. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok vo výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti (suma 650,08 € s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 561,73 € od 13.10.2020 do zaplatenia) zamietol a súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

16. Rozsudok je vo výroku v napadnutom rozsahu vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.02.2023 o 9,30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.02.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

18. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

19. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

20. Rozhodnutiu súdu v napadnutom rozsahu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutom rozsahu nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

21. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutom rozsahu, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku v napadnutom rozsahu a nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

23. Žalobca vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval svoje argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal, že by naplnil podmienky zák. č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že by bol s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť spotrebiteľa - žalovaného splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z., t. j. akýmkoľvek spôsobom skúmal či overoval príjmy a výdavky žalovaného súvisiace najmä s jeho bežnými životnými nákladmi.

25. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobcu, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

26. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

27. Podstatou odvolacích námietok žalobcu bolo nesprávne právne posúdenie otázky, či veriteľ pri poskytnutí úveru žalovanému konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.,

ktorú súd posudzoval (podľa žalobcu) napriek tomu, že táto otázka nebola v konaní spornou otázkou a nebola zo strany žalovaného namietaná.

28. Podľa ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43.

29. Podľa ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

30. Podľa ust. § 7 ods. 20 zák. č. 129/2010 Z.z., na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

31. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, a táto otázka nebola medzi stranami sporu sporná, že právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 21.03.2018 uzavreli zmluvu o splátkovom úvere č. 5142783154, na základe ktorého bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.500 €.

32. V súvislosti s uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol právny predchodca žalobcu povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, vychádzajúc z ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z..

33. Podmienky uzatvárania spotrebiteľských zmlúv a ich súlad so zákonom sú vnútroštátne súdy povinné skúmať ex offo. Postup súdov pri prejednávaní spotrebiteľských sporov a skúmanie napr. platnosti spotrebiteľských zmlúv, neprijateľných zmluvných podmienok či nekalej povahy zmluvných podmienok je v rozhodovacej praxi všeobecných súdov v podstate ustálený a vyplýva z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít nielen na vnútroštátnej úrovni.

34. V zmysle Smernice 93/13/EHS (čl. 6) sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa. ESD vo vzťahu k uvedenému judikoval výklad smernice v tom duchu, že vnútroštátne súdy sú povinné ex offo: a/ zaoberať sa nekalou povahou zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, a to hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (napr. Austurcom C-40/08) a v prípade, ak zistia nekalú povahu zmluvnej podmienky, b/ vyvodíť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný (Erika Jörös C-397/11). Uvedené rozhodnutia ESD sú plne aplikovateľné na povinnosť súdu skúmať ex offo otázku, či veriteľ pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal s odbornou starostlivosťou a skúmal schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zák. č. 129/2010 Z.z..

35. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení preto súd prvej inštancie postupoval správne, ak sa okrem iného zaoberal aj otázkou, či pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy žalobca s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z..

36. Za týmto účelom výzvou zo dňa 26.04.2022 doručenu právnomu zástupcovi žalobcu dňa 02.05.2022 súd vyzval žalobcu, aby okrem iného hodnoverne preukázal, že jeho právny predchodca overoval bonitu žalovaného. Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu dňa 16.05.2022 súdu oznámil, že postupca disponoval informáciou, že žalovaný mal príjem vo výške 420 €, ktorý bol overený na základe

interných informácií. Existujúce záväzky overil postupca dopytom do úverového registra, ktorý zároveň predložil a z ktorého je zrejmé, že v čase poskytnutia úveru nemal žalovaný žiadne záväzky. Zároveň predložil výpočet overenia schopnosti žalovaného splácať úver v súlade s opatrením NBS č. 10/2017.

37. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno.

38. Z vyjadrenia žalobcu nebolo zrejmé, odkiaľ postupca disponoval informáciou o príjme žalovaného, keďže táto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho listinného dôkazu, ktorý tvorí obsah súdneho spisu a rovnako nebolo preukázané, ako bol príjem overený. Jedná sa iba o konštatovanie žalobcu, ktoré nie je ničím preukázané. Rovnako nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu zisťoval náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť.

39. Odvolací súd poznamenáva, že z lustrácie v SRBI je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver.

40. Uvedený postup vyplýva priamo z ust. § 7 v spojení s ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z..

41. Odvolací súd sa nestotožnil so žalobcom prezentovaným výkladom ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v zmysle ktorého k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru možno dospieť iba vtedy, ak veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa jedným z uvedených spôsobov, teda buď posúdil schopnosť splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Ak však veriteľ posudzoval bonitu aspoň jedným z uvedených spôsobov, nemôže dôjsť k hrubému porušeniu povinností veriteľa posudzovať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou.

42. Odvolací súd zastáva názor, že hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 je naplnené vtedy, ak nie je splnená jedna z uvedených možností, tieto podmienky musia byť totiž splnené kumulatívne. Veriteľ je povinný posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver s prihliadnutím na údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa. Zároveň musí prihliadať na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, na základe ktorých zistí (iba) to, či spotrebiteľ má aj iné úvery a rozsah ich splácania. Za hrubé porušenie povinnosti sa však podľa § 7 ods. 1 zák. 129/2010 Z.z. považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42, teda aj ods. 20.

43. Výklad prezentovaný žalobcom by totiž nenaplnil zákonodarcom sledovaný cieľ ochrany spotrebiteľa, nakoľko veriteľ by pre splnenie povinnosti predložil iba nič nehovoriaci výpis z registra alebo databázy, no zároveň by neboli zistené také ukazovatele (príjmy a výdavky svedčiace o existujúcej situácii konkrétneho klienta), na základe ktorých by bolo možné objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver.

44. Nakoľko veriteľ v prejednávanej spore nepreukázal, že právny predchodca žalobcu zisťoval príjmy, výdavky a rodinný stav žalovaného, nemožno dospieť k inému záveru, než k tomu, že hrubo porušil povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 cit. zákona, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

45. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie neaplikoval správne ust. § 151 CSP, vychádzajúc z tvrdenia, že žalovaný nepoprel ani jedno z tvrdení žalobcu ohľadom skúmania bonity, bol v konaní po celý čas pasívny a žiadnym spôsobom nerozporoval tvrdenia uvedené žalobcom ohľadne bonity, na základe čoho je nutné skutkové tvrdenia žalobcu považovať za nesporné.

46. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (§ 150 ods. 1 a 2 CSP).

47. Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (§ 151 ods. 1 a 2 CSP).

48. Vo všeobecnosti sa posúdenie otázok, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, odvíja od hmotného práva. Platí pritom, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Bremenno tvrdenia je pritom v korelácii s bremenom popretia tvrdení protistrany (ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 569.).

49. Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže.

50. Žalobca sa v spore domáhal nárokov z uzavretej spotrebiteľskej zmluvy, a bolo jeho povinnosťou uviesť tvrdenia o tom, či pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal s odbornou starostlivosťou, a skúmal bonitu spotrebiteľa najmä za situácie, že bol na preukázanie danej skutočnosti súdom vyzvaný. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, súd po vykonanom dokazovaní uzavrel, že z predložených dôkazov nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu zisťoval príjmy, výdavky a rodinný stav žalovaného. Odvolací súd sa stotožnil s uvedeným záverom súdu prvej inštancie.

51. Z uvedeného vyplýva, že žalobca ohľadne skúmania príjmu žalovaného síce uviedol, že disponoval informáciou o príjme žalovaného, ktorý mal byť overený na základe interných informácií, tieto skutočnosti však nepreukázal relevantným spôsobom a zároveň skúmanie výdavkov a rodinného stavu žalovaného nebolo žalobcom riadne ani tvrdené a ani preukázané.

52. Odvolací súd poznamenáva, že pasivita protistrany (v tomto prípade žalovaného) nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok.

53. Vzhľadom na už uvádzané a berúc do úvahy podstatnú skutočnosť zanedbania procesnej povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať, je už na prvý pohľad zjavné, že aplikácia § 151 ods. 1 a 2 CSP bola v okolnostiach prejednávanej veci neopodstatnená. Prejavuje sa tu už zmienená korelácia bremena tvrdenia a bremena popretia tvrdenia protistranou. Súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).

54. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená). (Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 246/2019-14 z 11. júna 2019).

55. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

56. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnému žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

57. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).